

**2023-24 ուստարվա ավարտական կուրսերի մասնագիտական պրակտիկաների
կազմակերպումից և իրականացումից ԵՊՀ Իջևանի մասնաճյուղի ուսանողների
բավարարվածության ուսումնասիրության արդյունքների
ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ**

Պրակտիկան ուսման կազմակերպիչների, ապագա շրջանավարտների ու գործատուների շահերի խաչման յուրատեսակ կիզակետ է: Պրակտիկաներն անփոխարինելի հնարավորություն են ուսումնառության ընթացքում ձեռք բերած գիտելիքների փորձարկման, մասնագիտական հմտությունների ստուգման, դրանք կատարելագործելու տեսանկյունից:

ԵՊՀ Իջևանի մասնաճյուղի համար պրակտիկաների արդյունավետ կազմակերպումը ռազմավարական առաջնահերթ խնդիրներից է: Դրանց ճիշտ և բովանդակային կազմակերպմամբ ու իրականացմամբ մասնաճյուղը նպատակ ունի նպաստելու ուսանողների գիտելիքների ավելացմանը, մասնագիտական կարողությունների զարգացմանը և այլն: Ըստ էության կազմակերպված պրակտիկաներն ուսանողներին հնարավորություն են տալիս աշխատելու մասնագիտական միջավայրում և ձեռք բերելու աշխատանքային փորձ ու հմտություններ, գիտակցելու իրենց ընտրած մասնագիտության կարևորությունն ու նշանակությունն իրենց ապագա գործունեության մեջ: Այն նաև յուրօրինակ հարթակ է գործատուների մոտ ինքնադրսևորվելու և ապագա կարիերան դասավորելու համար, իսկ ավարտական կուրսերի ուսանողների համար պրակտիկան հնարավորություն է տալիս ճշտելու և պլանավորելու ավարտական աշխատանքի բովանդակությունը, հավաքագրել անհրաժեշտ տվյալներ, այն ստեղծում է նախադրյալներ նաև հետբուհական հետագա կրթության համար:

Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման (ՄԿՈԱ) բաժինն իր գործառույթների շրջանակներում համագործակցելով Պրակտիկաների կազմակերպման և շահակիցների հետ համագործակցության (ՊԿՇՀ) բաժնի հետ 2024թ.-ի մարտին իրականացրել է 2023-24 ուստարվա 2-րդ կիսամյակի սկզբում մասնագիտական պրակտիկա անցած ուսանողների «պրակտիկաների կազմակերպումից և իրականացումից բավարարվածության» ուսումնասիրություն հարցման միջոցով: Հարցումներն իրականացվել են պրակտիկաների համար նախատեսված ստուգարքների օրերին՝ թղթային տարբերակով: Բաժնի աշխատակիցները ստուգարքից հետո բոլոր ուսանողներին հանձնել են անանուն հարցաթերթեր, նրանց տրամադրելով ժամանակ և հնարավորություն հարցաթերթին ազատ և անկաշկանդ պատասխանելու համար:

Նշենք, որ 2023-24 ուստարվա այս պրակտիկաներն ըստ ուսումնական պլանների իրականացվել են բոլոր կրթական ծրագրերի առկա ուսուցման 4-րդ կուրսերի ուսանողների համար (այսինքն, տրամաբանորեն դրանք նախաավարտական մասնագիտական պրակտիկաներ են):

Մասնաճյուղը կարևորելով պրակտիկաների դերն ապագա մասնագետների ձևավորման գործում կնքել է անհրաժեշտ պայմանագրեր գործատու կազմակերպությունների, դպրոցների և տարբեր ոլորտային կառույցների հետ, որոնց արդյունքում ուսանողներն իրենց մասնագիտական պրակտիկաներն անց են կացրել, մասնավորապես.

- Իջևանի թիվ 4 և թիվ 5 հիմնական, Մարիգյուղի և Լուսահովիտ գյուղի միջնակարգ դպրոցներում («Տարրական մանկավարժություն և մեթոդիկա» և «Ռուսաց լեզու և գրականություն» կրթական ծրագրեր),

- Սարիգյուղի, Գետահովիտի, Կոթիի և Նորաշենի միջանակարգ դպրոցներում, Իջևանի թիվ 1 մանկապարտեզում և «Հուլյսի կամուրջ» ՀԿ Իջևանի մասնաճյուղում («Հոգեբանություն» կրթական ծրագիր),
- «Վիքիմեդիա Հայաստան» գիտակրթական ՀԿ-ում («Պատմություն», «Անգլերեն լեզու և գրականություն», «Ֆրանսերեն լեզու և գրականություն», «Հայոց լեզու և գրականություն» կրթական ծրագրեր),
- ՀՀ կենտրոնական բանկի Դիլիջանի ուսումնահետազոտական կենտրոնում, «Արդշինբանկ» ՓԲԸ-ում, «ԱԿԲԱԲԱՆԿ» և «ԱՐԱՐԱՏԲԱՆԿ» ԲԲԸ-ներում, ՀՀ վիճակագրական կոմիտեում, ՀՀ պետական եկամուտների կոմիտեում, Իջևանի համայնքապետարանում, Իջևանի և Դիլիջանի հաշվապահական հաշվառման գրասենյակներում, «Իջևանի գինու, կոնյակի գործարան» ՓԲԸ-ում («Ֆինանսներ (ըստ ոլորտի)» կրթական ծրագիր),
- Զբոսաշրջության և քաղաքաշինության բարեգործական հիմնադրամում («ԳոծուԴիլի»), Լաստիվեր, Ալանդ, Գետահովիտ ռեզորթներում, «Կամար» հոթելում («Զբոսաշրջություն» կրթական ծրագիր),
- Գիտական հետազոտությունների զարգացման կենտրոնում, «ՅԵՍՈՖԹ» ՍՊԸ-ում, «Էլթի Քոդինգ» ՍՊԸ-ում, Զուրաբյանս ՍՊԸ-ում («Ինֆորմատիկա և կիրառական մաթեմատիկա» կրթական ծրագիր),
- ԵՊՀ Իջևանի մասնաճյուղում (Դեկորատիվ կիրառական արվեստ», «Դիզայն» կրթական ծրագրեր):

Իրականացված հարցումը նպատակ ուներ պարզելու ուսանողների բավարարվածությունը պրակտիկայի կազմակերպումից և իրականացումից ընդհանրապես և մասնավորապես նրանց բավարարվածությունը պրակտիկաների անցկացման վայրից, անցկացման ժամանակահատվածից, տևողությունից, պրակտիկայի ծրագրից, ընդունող կազմակերպության կամ ձեռնարկության աջակցությունից, բուհի կողմից նշանակված պրակտիկայի ղեկավարի աշխատանքից, վեր հանել պրակտիկայի հետ կապված խնդիրները, հավաքագրել ուսանողների կարծիքները հանդիպած խոչընդոտների և խնդիրների վերաբերյալ, առաջարկությունները՝ իրենց նշած խնդիրների լուծման և պրակտիկայի գործընթացի բարելավման վերաբերյալ:

Նշենք, որ հարցմանը մասնակցել են պրակտիկա անցած առկա ուսուցման 12 կրթական ծրագրերի 170 ուսանողներից **155-ը (91.2%-ը)**, որը շատ բարձր ցուցանիշ է, նաև նշենք, որ ուսանողները բավականին լրջությամբ են մոտեցել գործընթացին և լրացրել են հարցաթերթը՝ անդրադառնալով հարցաթերթի բոլոր հարցերին (4 բաց և 7 գնահատականով հարցեր):

Աղյուսակում ներկայացված է հարցմանը ուսանողների մասնակցությունն ըստ կրթական ծրագրերի՝ ամփոփված ըստ ֆակուլտետների.

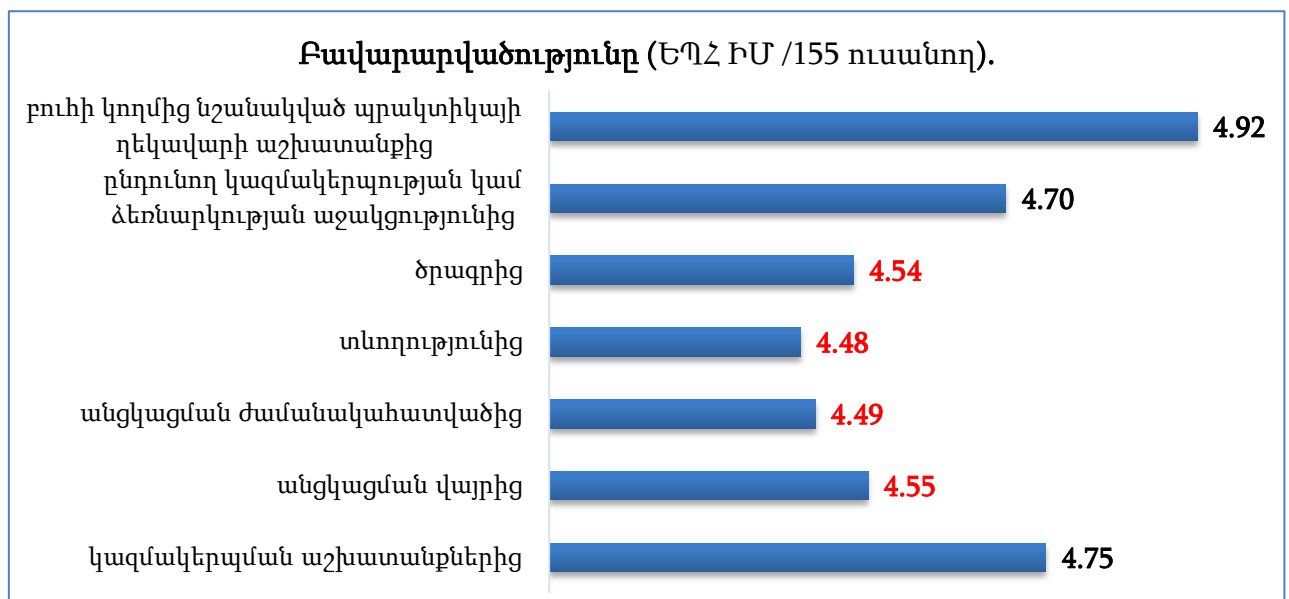
Թիվ	Կրթական ծրագիր	Ուսանողների թիվ	Հարցմանը մասն.թիվ	Մասն. %
1	Ֆինանսներ (ըստ ոլորտի)	27	21	77.8%
2	Զբոսաշրջություն	14	12	85.7%
	Տնտեսագիտության ֆակուլտետ (ՏԳՖ)	41	33	80.5%
3	Դեկորատիվ-կիրառական արվեստ (ԴԿԱ)	9	9	100%
4	Դիզայն	12	12	100%
	Կիրառական արվեստի ֆակուլտետ (ԿԱՖ)	21	21	100%

5	Պատմություն	15	13	86.7%
6	Հայոց լեզու և գրականություն (ՀԼԳ)	13	13	100%
7	Հոգեբանություն	12	11	91.7%
8	Ֆրանսերեն լեզու և գրականություն (ՖԼԳ)	4	4	100%
9	Անգլերեն լեզու և գրականություն (ԱԼԳ)	20	20	100%
10	Ռուսաց լեզու և գրականություն (ՌԼԳ)	6	6	100%
11	Տարրական մանկավարժություն և մեթոդիկա (ՏՄՄ)	21	17	81%
	Հումանիտար գիտությունների ֆակուլտետ (ՀԳՖ)	91	84	92.3%
12	Ինֆորմատիկա և կիրառական մաթեմատիկա (ԻԿՄ)	17	17	100%
	Բնական գիտությունների ֆակուլտետ (ԲԳՖ)	17	17	100%
	Ընդամենը՝	170	155	91.2%

Հարցման արդյունքները ՄԿՈԱ բաժնում ամփոփվել և վերլուծվել են ըստ կրթական ծրագրերի և ըստ ֆակուլտետների:

Գնահատականով հարցերն ամփոփվել են ինչպես միջին միավորով (ըստ գնահատման 5-բալանոց համակարգի), այնպես էլ բացարձակ թվերով՝ ըստ գնահատականների, նաև տոկոսներով՝ ընդհանուր քանակությունների հետ համեմատած:

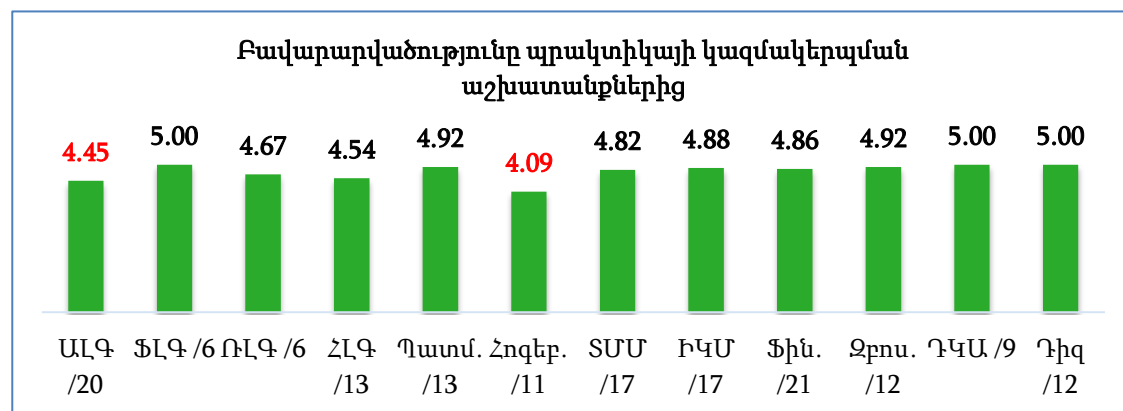
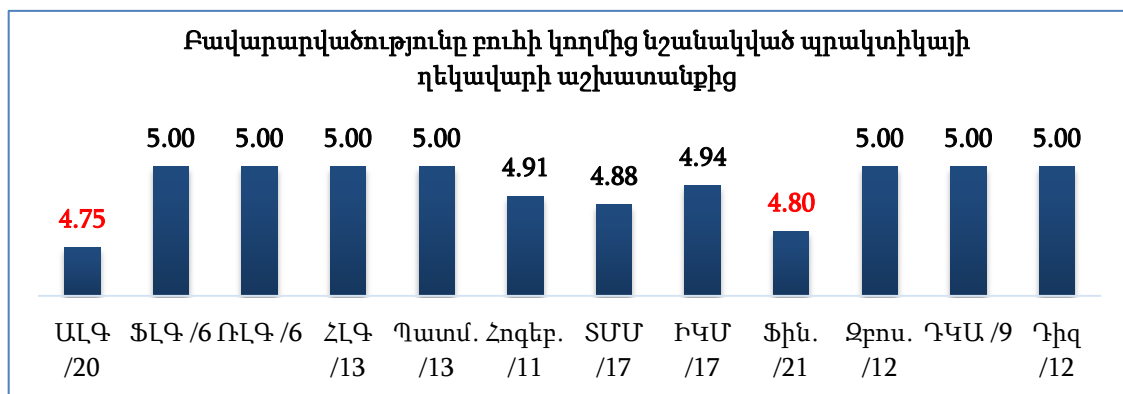
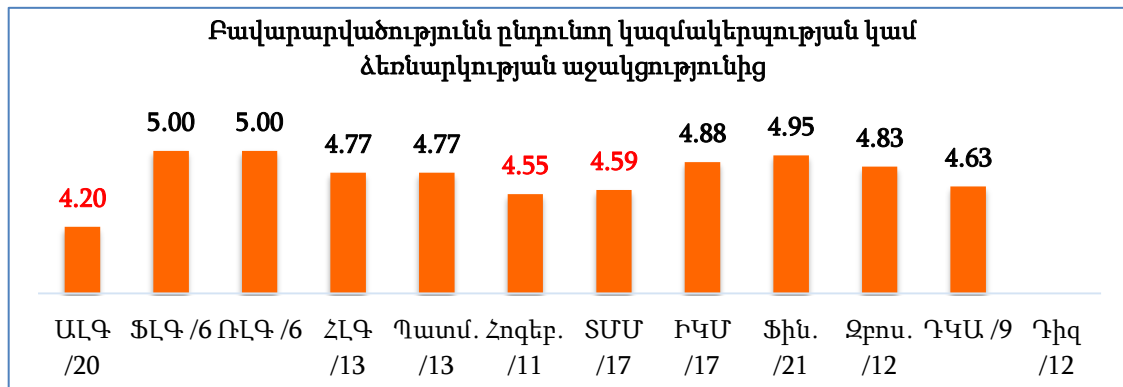
Ուրախությամբ փաստենք, որ վերջին տարիներին պրակտիկաների հետ կապված գործընթացի բարելավման և արդյունավետության բարձրացմանն ուղղված քայլերի արդյունքում էապես բարձրացել է պրակտիկաներից ուսանողների բավարարվածության մակարդակը: Ըստ դիտարկված գրեթե բոլոր հարցերի միջին միավորները գերազանցել են 4.5 միավորը,

բաց հարցերում գերակշռել են դրական կարծիքներ, իսկ լուրջ և անհաղթահարելի խնդիրներ (ըստ ուսանողների) գրեթե չեն եղել, և նրանք լիահույս են, որ պրակտիկան իսկապես կատարել է իր դերը, նպաստել է նրանց մասնագիտական և անձնային որակների բարձրացմանը:

Ներկայացված միջին ցուցանիշները փաստում են, որ ուսանողները զոհ են եղել պրակտիկայի կազմակերպման աշխատանքներից (այստեղ ընդգծված խնդիր ենք տեսնում միայն «Հոգեբանություն» կրթական ծրագրի պրակտիկաների մոտ՝ միջին միավորը **4.09**), պրակտիկայի իրենց ղեկավարների աշխատանքից, ընդունող կազմակերպության կամ

ձեռնարկության աջակցությունից, ընդ որում այս ցուցանիշներն էապես բարձր են նախորդ ուսումնասիրությունների արդյունքներից:

Իսկ ահա պրակտիկայի տևողության, անցկացման ժամանակահատվածի և վայրի հետ կապված հարցերը ուսանողների կողմից միշտ բարձրաձայնվել են, այս պրակտիկայի շրջանակներում նույնպես դրանք նշվել են: Բայց այստեղ պետք է նշել, որ պրակտիկաներն իրականացվում են ըստ ուսումնական պլանների, որոնք պարբերաբար վերանայվում են և հնարավորության դեպքում տրվում են համապատասխան հնարավոր լուծումներ:

Ներքևի աղյուսակում բերված տվյալները ցույց են տալիս, որ պրակտիկայի **անցկացման վայրից** բավարարվածության համեմատաբար ցածր միջին միավորներ ունենք հումանիտար գիտությունների ֆակուլտետի «Անգլերեն լեզու և գրականություն» (ՍԼԳ), «Ֆրանսերեն լեզու և գրականություն» (ՖԼԳ), «Պատմություն», «Տարրական մանկավարժություն և մեթոդիկա» (ՏՄՄ) կրթական ծրագրերի ուսանողների կողմից: Մասնավորապես, ՖԼԳ կրթական ծրագրի բոլոր 4 ուսանողները պրակտիկայի բարելավման վերաբերյալ բաց հարցերում միանշանակ

առաջարկում են փոխել պրակտիկայի անցկացման վայրը, որպեսզի այն տա մասնագիտական փորձ և լինի արդյունավետ: Անցկացման վայրի հետ կապված շեշտել են նաև կիրառական արվեստի ֆակուլտետի «Դիզայն» կրթական ծրագրի 12 ուսանողներից 4-ը:

Կրթական ծրագիր	Բավարարվածությունը պրակտիկայի.		
	անցկացման վայրից	անցկացման ժամանակահատվածից	տևողությունից
ԱԼԳ /20	4.35	4.25	4.25
ՖԼԳ /6	4.00	5.00	5.00
ՌԼԳ /6	5.00	4.67	4.33
ՀԼԳ /13	4.69	4.62	4.85
Պատմություն /13	4.31	4.62	4.62
Հոգեբանություն /11	4.45	4.27	3.91
SUՄ /17	4.38	4.56	4.47
ԻԿՄ /17	4.76	4.76	4.76
Ֆինանսեր /21	4.95	4.38	4.19
Զբոսաշրջություն /12	4.92	4.58	4.83
ԴԿԱ /9	4.44	4.11	4.44
Դիզ /12	4.00	4.50	4.50

Պրակտիկայի անցկացման ժամանակահատվածից բավարարված չեն ԱԼԳ, Հոգեբանություն, Ֆինանսներ և ԴԿԱ կրթական ծրագրերի ուսանողները, ընդ որում բաց հարցում ժամանակահատվածի անհարմարության վերաբերյալ հիմնավորումներ կամ փոխելու վերաբերյալ առաջարկներ չեն նշվել:

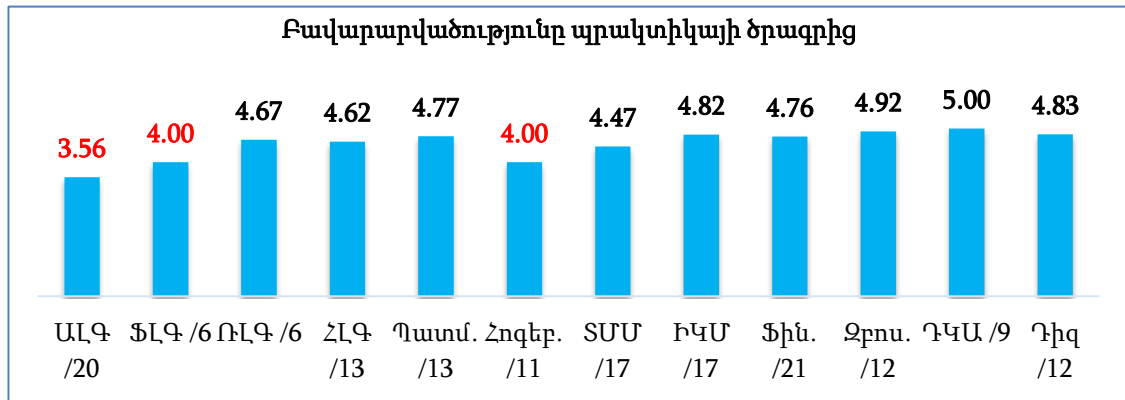
Իսկ ահա պրակտիկայի տևողության ավելացման վերաբերյալ առանձնահատուկ նշել են հետևյալ կրթական ծրագրերի ուսանողները. ՌԼԳ (6 ուսանողներից 4-ը), Ֆինանսներ (21 ուսանողներից 11-ը), ԴԿԱ (9 ուսանողներից 7-ը):

Պրակտիկայի անցկացման վայրի, ժամանակահատվածի և տևողության խնդիրների հետ կապված հրավիրում ենք կրթական ծրագրերի ղեկավարների, ամբիոնների և ֆակուլտետների ղեկավարների ուշադրությունը, որպեսզի կրթական ծրագրերի վերանայման ժամանակ հաշվի առնվեն ուսանողների կարծիքները և հնարավորության դեպքում տրվեն համապատասխան լուծումներ:

Նշենք, որ արժանի են ուշադրության պրակտիկայի ծրագրից բավարարվածության արդյունքները: Ներկայացված դիագրամը ցույց է տալիս, որ պրակտիկայի ծրագրի հետ կապված ցածր արդյունքներ ունենք ԱԼԳ, ՖԼԳ և Հոգեբանություն կրթական ծրագրերի ուսանողների մոտ:

Բաց հարցերի զուգահեռ վերլուծությամբ մենք եկել ենք այն եզրակացության, որ ԱԼԳ և ՖԼԳ կրթական ծրագրերի ուսանողների խնդիրը պայմանավորված է պրակտիկայի վայրով և դրա իրականացման ձևով, առաջարկում են ունենալ այլ կազմակերպություններում պրակտիկա անցնելու ընտրության հնարավորություն:

Իսկ «Հոգեբանություն» կրթական ծրագրի պրակտիկանտները բաց հարցերում առանձնապես խնդիրներ չեն բարձրաձայնել, որոշ դեպքերում այն կապված է հոգեբանի ոչ լիարժեք աշխատանքի, պրակտիկայի իրականացման գրաֆիկի հետ:

Առաջարկում ենք համապատասխան աբիոններին ուսանողների հետ քննարկել այդ խնդիրները, գտնել նման արդյունքների պատճառները, իրականացնել քայլեր դրանց հաղթահարման ուղղությամբ:

Այժմ անդրադառնանք հարցաթերթի բաց հարցերին, դրանց պատասխաններին և վերլուծությանը:

Հարց 1. Որքանով են ձեր ստացած գիտելիքները բավարարել մասնագիտական պրակտիկայի իրականացման ընթացքում:

Այս հարցին գրեթե բոլոր կրթական ծրագրերի պրակտիկանտ-ուսանողները տվել են դրական գնահատականներ՝ նշելով, որ մասնաճյուղում ստացած իրենց գիտելիքները բավարարել են մասնագիտական պրակտիկայի ժամանակ անհրաժեշտ առաջադրանքները և աշխատանքները կատարելու համար: Ստացած գիտելիքները հիմնավորվել են ուսանողների վստահությամբ, իրավիճակային խնդիրների լուծման կարողությամբ և ազատ դրսևորման հմտությամբ: Ուսանողներից շատերը փաստել են, որ պրակտիկան բարձրացրել է իրենց վստահությունը մասնագիտական կարողությունների հանդեպ, մեծացրել է սերը և հետաքրքրությունը դեպի մասնագիտությունը:

Իսկ ահա.

- «Հոգեբանություն» կրթական ծրագրի ուսանողները նշել են, որ իրենց գիտելիքները հիմնականում բավարարել են, սակայն զգացվել է խիստ նեղ մասնագիտական գիտելիքների անհրաժեշտություն և փորձի պակաս:
- «Ֆինանսներ» կրթական ծրագրի 21 ուսանողներից 8-ը նշել է, որ իր գիտելիքները մասամբ են բավարարել պրակտիկայի ընթացքում, զգացվել է պրակտիկ գիտելիքների պակաս, իսկ մի քանի ուսանողներ փաստել են, որ պրակտիկայի գործնական աշխատանքները նպաստել են նոր գիտելիքների ձեռքբերմանը և անհատական ունակությունների դրսևորմանը:
- «Անգլերեն լեզու և գրականություն» կրթական ծրագրի 20 ուսանողից 5-ը նույնպես նշել են, որ իրենց գիտելիքները մասամբ են բավարարել, կոնկրետ այդ պրակտիկայի ընթացքում զգացել են թարգմանչական հմտությունների պակաս:

Հարց 2. Ի՞նչ տվեց Ձեզ մասնագիտական պրակտիկան:

Այստեղ ուրախությամբ պետք է նշել, որ բոլոր կրթական ծրագրերի ուսանողները գոհունակությամբ նշել են այն ամենի մասին, ինչ տվել է իրենց պրակտիկան: Նրանք նշել են, որ մասնագիտական պրակտիկան իրենց տվել է մասնագիտական փորձ, նոր գիտելիքներ, տեսական գիտելիքները գործնականում կիրառելու և սեփական կարողություններն ու ներուժը բացահայտելու հնարավորություն, խնդրահարույց իրավիճակներում լուծումներ գտնելու և արագ կողմնորոշվելու ունակություններ:

Բացի այս ընդհանրական ձեռքբերումներից ուսանողները նշել են նաև իրենց նեղ մասնագիտական ձեռքբերումների և որոշ խնդիրների մասին: Մասնավորապես,

- «Վիքիմեդիա Հայաստան» գիտակրթական ՀԿ-ում պրակտիկա անցած ուսանողները (ԱԼԳ, ՖԼԳ, ՀԼԳ, Պատմություն կրթական ծրագրեր) նշել են, որ պրակտիկան իրենց տվել է խմբագրական աշխատանքների իրականացման փորձ, թարգմանչական հմտություններ, հոդվածի ստեղծման և խմբագրման կարողություններ, ժամանակի կառավարման, խմբային աշխատանքի իրականացման, օտարալեզու գրականության հետ աշխատելու հմտություններ:
- Մանկավարժները (ՏՄՄ և ՌԼԳ կրթական ծրագրեր) նշել են, որ պրակտիկան իրենց տվել է վստահություն, համարձակություն, լարվածությունը հաղթահարելու և դասարանը կառավարելու հմտություններ, մասնաճյուղում ստացած գիտելիքները գործնականում կիրառելու և աշակերտներին փոխանցելու հնարավորություններ, մասնագիտական աճ, սեր մասնագիտության նկատմամբ և այլն:
- ԻԿՄ-ի ուսանողներն առանձնահատուկ նշել են թիմում աշխատելու ձեռք բերած կարողությունների մասին:
- «Ֆինանսներ» և «Զբոսաշրջություն» կրթական ծրագրի ուսանողները փաստել են տեսական գիտելիքները գործնականում կիրառելու պրակտիկայի տված հնարավորության, ձեռքբերած նոր գիտելիքների մասին, բանկային գործին, հյուրանոցային աշխատանքներին ծանոթանալու և հմտանալու մասին և այլն:
- Կիրառական արվեստի ֆակուլտետի ուսանողները փաստել են, որ պրակտիկան համատեղել են ավարտական աշխատանքի իրականացման հետ, իսկ ամենակարևորը, պրակտիկայի ընթացքում սովորել են աշխատել թիմում և պատվիրատուի հետ:

Հարց 3. Ի՞նչ խնդիրների եք հանդիպել պրակտիկայի ընթացքում:

Այս հարցի առաջադրումը նպատակ էր հետապնդում վեր հանելու պրակտիկայի կազմակերպման և իրականացման հետ կապված խնդիրները, սակայն արդյունքները ցույց տվեցին, որ պրակտիկայի հետ կապված հարցում մասնաճյուղն ունի տեսանելի ձեռքբերումներ, որովհետև ուսանողները պրակտիկայի ընթացքում կազմակերպական և իրականացման ոչ մի խնդրի հիմնականում չեն հանդիպել, ամեն ինչ անցել է հարթ, սահուն, պլանավորված, ուսանողները նշել են, որ հաճույքով են գնացել պրակտիկայի վայրեր և մեծ նվիրումով և ոգևորությամբ կատարել իրենց հանձնարարություններն ու առաջադրանքները, իսկ հանդիպած նեղ մասնագիտական խնդիրները հիմնականում լուծվել և հաղթահարվել են դեկավարների և կցված մասնագետների կողմից: Ներկայացնենք ուսանողների նշած մի քանի խնդիրներ ըստ կրթական ծրագրերի.

- «Վիքիմեդիա Հայաստան» գիտակրթական ՀԿ-ում պրակտիկա անցած ուսանողների հիմնական խնդիրները եղել են տեխնիկական՝ պայմանավորված պրակտիկայի առցանց իրականացման և ծրագրի օգտագործման հետ, ինչը ստեղծել է որոշ անհարմարություններ, որոնց հիմնական մասն ընթացքում պրակտիկայի ղեկավարի աջակցությամբ ստացել են համապատասխան լուծումներ: Ուսանողները նաև նշել են, որ ունեցել են թարգմանչական հմտությունների պակաս:
- Մանկավարժների (ՌԼԳ, ՏՄՄ կրթական ծրագրեր) հիմնական խնդիրները կապված են դասարանի կենտրոնացման և կառավարման հետ, իսկ ամենամեծ և կոնկրետ լուծում պահանջող խնդիրը անուշադիր և խնդիր (ԿԱՊԿ) ունեցող աշակերտների հետ աշխատելու հմտությունների պակասն է, որը ուսանողների համար ստեղծել է լարվածություն և սթրես:
- «Հոգեբանություն» կրթական ծրագրի ուսանողների խնդիրները պայմանավորված են եղել հոգեբանի աշխատանքի հետ, խնդիրների նկատմամբ հոգեբանի ոչ բավարար ուշադրության հետ: Նրանցից 2-ը նշել են, որ իրենց չի տրամադրվել գրաֆիկը, նաև նշվել է, որ ժամանակահատվածը բավարար չի եղել ծրագրի իրականացման համար:
- «Ֆինանսներ» կրթական ծրագրի ուսանողների խնդիրները կապված են եղել տեղեկատվության ոչ լիարժեք հասանելիության և դրանց նկատմամբ ուսանողների թույլտվության հետ, ինչը ակնհայտ է պայմանավորված է բանկային ոլորտի գաղտնիության պահանջներով, նաև որոշ ուսանողներ հնարավորություն չեն ունեցել գործնականում դրսևորելու իրենց մասնագիտական կարողությունները, այսինքն կատարելու գործնական աշխատանքներ:

Հարց 4. Ի՞նչ կփոխեիք պրակտիկայի իրականացման գործընթացում:

Ներկայացնենք ուսանողների կողմից պրակտիկայի կազմակերպման և իրականացման գործընթացում առաջարկվող փոփոխությունները: Ինչպես նշել ենք վերևում, ուսանողների առաջարկները հիմնականում կապված են պրակտիկայի անցկացման վայրի, ժամանակահատվածի և տևողության հետ:

Ներկայացնենք ուսանողների այլ առաջարկները, որով, ըստ իրենց, ուսանողները ցանկանում են բարձրացնել պրակտիկայի արդյունավետությունը: Մասնավորապես.

- ԱԼԳ, ՖԼԳ, ՀԼԳ և Պատմություն կրթական ծրագրերի ուսանողները դժգոհ են պրակտիկայի առցանց իրականացման տարբերակից և առաջարկում են ավելի հաճախակի դարձնել պրակտիկայի վայրի ներկայացուցիչների հետ առկա հանդիպումները: Մինչև պրակտիկան իրականացնել նախապատրաստական դասընթացներ՝ տեխնիկական և այլ նրբությունների վերաբերյալ: Առաջարկում են իրենց պրակտիկան իրականացնել նաև այլ կազմակերպություններում, այլ ոլորտներում (օրինակ, ԱԼԳ-ի ուսանողներն առաջարկում են պրակտիկան անցկացնել Ամերիկյան գրադարանում, գիտական ՀԱԲ-երում կամ նմանատիպ այլ կազմակերպություններում):
- ՏՄՄ կրթական ծրագրի ուսանողներն առաջարկում են նվազեցնել մեկ դասարանում պրակտիկանների քանակը և դարձնել 2-3, հնարավորություն տալ դասավանդելու (մուտք գործելու) նաև 1-ից 3-րդ դասարաններում, առանձնահատուկ՝ 1-ին դասարանում:

- Հոգեբանություն կրթական ծրագրի ուսանողներն առաջարկում են փոխել պրակտիկայի անցկացման ժամանակահատվածը, մասնավորապես, կամ այն չլինի 4-րդ կուրսում, կամ համատեղել ավարտական աշխատանքի իրականացման հետ՝ երկարաձգելով տևողությունը: Առաջարկում են ընդլայնել կազմակերպությունների ցանկը և ոլորտների ընտրությունը:
- Ֆինանսներ կրթական ծրագրի որոշ ուսանողների կողմից առաջարկվել է հստակեցնել և ավելի մանրամասն ներկայացնել պրակտիկայի ծրագիրը, հավաքագրել ռեզյումեները՝ ռեզերվային աշխատողների հավաքագրման համար:
- Դիզայն կրթական ծրագրի ուսանողներն առաջարկում են փոխել պրակտիկայի վայրը, կամ ներգրավել այլ կազմակերպություններ և երկարաձգել տևողությունը:

Ամփոփելով հարցման արդյունքները վստահաբար կարող ենք նշել, որ պրակտիկայի կազմակերպման և իրականացման գործընթացը մասնաճյուղում հաջողված է:

Եվ դիտարկելով ուսանողների բարձրաձայնած խնդիրները կրթական ծրագրերի դեկլարներին, ամբիոնների վարիչներին և ֆակուլտետների դեկլարներին առաջարկում ենք քննարկել ուսանողների բարձրաձայնած նեղ մասնագիտական խնդիրները և առաջարկները, ավելի խորությամբ անդրադառնալ պրակտիկաների ծրագրերին և դրանց իրականացմանը, տալ հնարավոր լուծումներ:

Իսկ մի քանի խնդիրների համար առաջարկում ենք.

- կրթական ծրագրերի վերանայման ժամանակ հաշվի առնել ուսանողների կարծիքները և պրակտիկայի անցկացման վայրի, ժամանակահատվածի և տևողության հետ կապված խնդիրներին հնարավորության սահմաններում տալ համապատասխան լուծումներ,
- վերանայել կամ հիմնավորել ԱԼԳ կրթական ծրագրի 4-րդ կուրսի պրակտիկայի ծրագիրը,
- ԱԼԳ և ՖԼԳ կրթական ծրագրերի ուսանողների համար մինչև մասնագիտական պրակտիկան կազմակերպել թարգմանչական հմտությունների զարգացմանն ուղղված լրացուցիչ դասընթացներ՝ եթե այդպիսիք ուսումնական պլանով չկան, հակառակ դեպքում տվյալ դասընթացների շրջանակներում ուշադրություն դարձնել ուսանողների թարգմանչական պրակտիկ կարողությունների զարգացման վրա,
- ՏՄՄ և ՌԼԳ ուսանողների հետ տանել հոգեբանական աշխատանք, որպեսզի նրանք կարողանան աշխատել նաև խնդիրներ ունեցող աշակերտների հետ:

ՄԿՈԱ բաժինը հարցման արդյունքների վերլուծություններն ըստ կրթական ծրագրերի և ֆակուլտետների կտրամադրի համապատասխան ստորաբաժանումներին՝ քննարկման և որոշումների կայացման համար:

Մասնագիտական կրթության որակի ապահովման բաժին